

INFORMACE O NOVÉ TRESTNĚPRÁVNÍ ÚPRAVĚ NA ÚSEKU OCHRANY ZVÍŘAT PROTI TÝRÁNÍ

- K ZÁKONU Č. 40/2009 Sb., TRESTNÍMU ZÁKONÍKU (OD 1. 1. 2010)

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství následující informaci o nové trestněprávní úpravě na úseku ochrany zvířat proti týrání – k zákonu č. 40/2009 Sb., trestnímu zákoníku (od 1. 1. 2010).

Dne 9. 2. 2009 byl ve Sbírce zákonů v částce číslo 11 vyhlášen zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Nový trestní zákoník přináší změny v oblasti postihu za týrání zvířat. Ministerstvo zemědělství v rámci připomínkového řízení intenzivně spolupracovalo na formulaci nových ustanovení trestního zákoníku, která se týkají zpřísnění postihů za týrání a utýrání zvířat. Jde jednak o zvýšení trestní sazby trestu odnětí svobody, jednak o rozšíření případů, které bude možno postihnout jako trestný čin týrání zvířat. Zavádí se nový trestný čin „Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti“. Pevně věříme, že toto zpřísnění orgány činné v trestním řízení promítnou do své praxe tak, aby společnost dostala jasný signál, že týrání zvířat není trestnou činností malého významu.

Z důvodu nové právní úpravy budou od 1. ledna 2010 některé skutky, které byly podle dosavadní právní úpravy projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností pouze jako přestupky podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, projednávány jako trestné činy orgány činnými v trestním řízení.

Z nového trestního zákoníku citujeme:

„§ 302 Týrání zvířat

(1) Kdo týrá zvíře

- a) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo
- b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo
- b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.

§ 303 Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.“

Důvodová zpráva k § 302:

Trestný čin týrání zvířat (§ 302), který je do této hlavy s ohledem na obecný chráněný zájem přeřazen, osnova zásadním způsobem přepracovává, neboť dosavadní postih je předmětem kritiky nejen ze strany fyzických a právnických osob, které se zabývají ochranou zvířat, ale i některých státních orgánů. U odstavce 1 se proto novým způsobem formuluje skutková podstata, aby na jedné straně byla odlišena od přestupku, vymezeny nejnebezpečnější formy jednání a byl umožněn náležitým způsobem opakovaný postih pachatelů této trestné činnosti. Vzhledem k tomu, že jsou kritizovány zejména velmi nízké tresty, které zákon na tento trestný čin stanoví, zvyšují se i trestní sazby jak u základní skutkové podstaty, tak i u zvláště přitěžujících okolností, které jsou nově formulovány, přičemž se doplňuje i okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby v odstavci 3 tak, aby byl zajištěn náležitý postih takového chování ve vztahu k většímu počtu zvířat. Současně se však zachovávají i relace k trestným činům proti životu a zdraví lidí (srov. hlavu I zvláštní části).

Důvodová zpráva k § 303:

Na základě zkušeností z praxe je poukazováno na případy, kdy na základě jednání z nedbalosti při zanedbání potřebné péče byla způsobena zvířatům smrt nebo trvalé následky na zdraví, které jsou dosud postihovány jen jako přestupky podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, což neodpovídá jejich závažnosti. Z praxe jsou známé případy, kdy osoba, která má o zvíře pečovat, je ponechá z různých důvodů (odjezd na dovolenou, opuštění bydliště atd.) bez potřebné péče a zvířata strádají žízní, hladem, působením klimatických vlivů a následným poškozením fyziologických funkcí. V důsledku zanedbání potřebné péče jsou v některých případech v podobných podmínkách i celé skupiny zvířat chovaných k hospodářským účelům, což vyvolává oprávněně pozornost celé veřejnosti. Jako příklad lze uvést i situace, k nimž dochází při nesprávných podmínkách transportu zvířat, kdy je přepravováno příliš velké množství zvířat v malých prostorách, kdy dochází velmi často k úhynu těchto zvířat. Z těchto důvodů osnova upravuje novou skutkovou podstatu trestného činu zanedbání péče o zvíře z nedbalosti, která bude postihovat pachatele, který z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím smrt nebo trvalé následky na zdraví. Přísněji trestný bude pak takový pachatel, který se tohoto činu dopustí ve vztahu k většímu počtu zvířat. Případy, kdy dojde sice k zanedbání péče o zvíře, ale nedojde u něj ke smrti nebo k trvalým následkům na zdraví budou nadále postihovány na základě zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

únor 2009